

Sammandrag

I arbetsgruppens förslag till en revidering av dammsäkerhetslagstiftningen uppdateras bestämmelserna om dammsäkerhet så att de motsvarar gällande god praxis. Arbetsgruppen föreslår att det stiftas en helt ny dammsäkerhetslag som skall ersätta den gällande lagen av år 1984. De bestämmelser i dammsäkerhetslagstiftningen som har samband med annan lagstiftning uppdateras, och ansvarsfördelningen mellan olika aktörer görs tydligare. I förslaget beaktas att dammbeståndet blir äldre och kräver ombyggnad samt behovet av beredskap inför förändringar i klimatet och vattenförhållandena. Det föreslås att dammar som hör till gruvdriften skall omfattas av bestämmelserna i dammsäkerhetslagen.

Arbetsgruppen bedömer att försäkring av dammar med tanke på dammolyckor inte kräver styrning på författningsnivå, även om försäkring är att rekommendera. Arbetsgruppen utredde också behovet av och möjligheterna att föreskriva om hanteringen av översvåmningsrisker.

Om dammsäkerhet föreskrivs i Finland i dammsäkerhetslagen (413/1984) och dammsäkerhetsförordningen (574/1984). Dessa författningar har kompletterats genom jord- och skogsbruksministeriets anvisningar för dammsäkerhet (JSM:s publikationer 7a/1997). I Finland finns ca 500 dammar som omfattas av den gällande dammsäkerhetslagen. Flertalet av dessa är dammar i vattendrag och ca 60 är avfallsdammar. Dammar som hör till gruvdriften omfattas inte av den gällande dammsäkerhetslagen. Dammsäkerheten övervakas av de regionala miljöcentralerna i egenskap av dammsäkerhetsmyndighet. Dammens ägare svarar för dammarnas skick och för dammsäkerheten.

I Finland är dammar dimensionerade så att deras konstruktion skall vara hållbar och tappningskapaciteten räcka till också vid översvämning. I fråga om dammsäkerhet tillämpas i Finland etablerad praxis som konstaterats vara välfungerande. Dammar indelas på basis av den skaderisk de medför i tre klasser. Dammägarna förpliktas att regelbundet övervaka dammarna i enlighet med det kontrollprogram som dammsäkerhetsmyndigheten godkänt för varje damm. Övervakningen intensifieras bl.a. under översvänningsperioder. De flesta stora dammar övervakas fortlöpande genom fjärrövervakning. Ägare till en damm är skyldiga att verkställa årsgranskning vid dammen i samband med vilken dammens strukturella skick inspekteras av en sakkunnig. Dammsäkerhetsmyndigheterna deltar i granskningen minst en gång under en femårsperiod. På så sätt kan en närmare bedömning av dammens skick göras i en konsultutredning.

Arbetsgruppen var enhällig.